

LIFE INTEGRUOTASIS PROJEKTAS
„NATURA 2000 TINKLO VALDYMO OPTIMIZAVIMAS LIETUVOJE“
LIFE-IP-PAF-NATURALIT Nr. LIFE16 IPE/LT/016

**BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ
ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS
VIETOVĖS „GEMELIŠKIO KAIMO APYLINKĖS“
(KODAS LTUKM0011) GAMTOTVARKOS PLANAS**

VILNIUS, 2024

PLANAVIMO DOKUMENTAS	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIŲ TERITORIJŲ ATRANKOS KRITERIJUS ATITINKANČIOS VIETOVĖS „GEMELIŠKIO KAIMO APYLINKĖS“ (KODAS LTUKM0011) GAMTOTVARKOS PLANAS
PLANUOJAMA TERITORIJA	Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkanti vietovė „Gemeliškio kaimo apylinkės“ (kodas LTUKM0011), Ukmergės rajono savivaldybė
GAMTOTVARKOS PLANO TIKSLAS	Atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės 91D0, *Pelkiniai miškai apsaugos būklę (ne mažesniame nei 54,2 ha plote) ir pasiekti buveinės 91D0, *Pelkiniai miškai susiformavimą (ne mažesniame kaip 2,7 ha plote), taip pat atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos rūšių šarvuotosios skėtės (ne mažesniame kaip 0,16 ha plote) ir auksuotosios šaškytės (ne mažesniame kaip 0,16 ha plote), populiacijas, atkurti pievų buveinę sudarant palankias sąlygas kitoms teritorijoje saugomoms vertybėms.
PROJEKTAS	LIFE integruotasis projektas „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“, Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT)
PROJEKTO FINANSAVIMAS	Europos Sąjungos Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos
PLANO ORGANIZATORIUS	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius, tel. +370 659 29483, el. paštas vsst@vsst.lt , interneto svetainės adresas https://vsst.lrv.lt/
PLANO RENGĖJAS	Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcija, J. Biliūno g. 55, 29110 Anykščiai, tel. +370 686 10177, el. paštas aukstaitija@saugoma.lt , interneto svetainės adresas https://astd.lrv.lt/lt/ Informacijos apie priemones valstybiniuose miškuose rengėjas: Valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija, Pramonės pr. 11A, Kaunas, tel. +370 37 49222, el. paštas info@vmu.lt , interneto svetainės adresas https://vmu.lt/
RENGIMO PAGRINDAS	Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos įgyvendinamo projekto „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“ Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT) veikla, skirta gamtotvarkos planavimo proceso peržiūrai ir tobulinimui

TURINYS

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS	4
II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS	6
III. INFORMACIJA APIE PRIEMONES VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE	13
IV. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI	17
V. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA.....	18
VI. PRIEDAI.....	18

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS

1. Gemeliškio kaimo apylinkių gamtotvarkos planas (toliau – Planas) parengtas vietovei (toliau – Vietovė), atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų (toliau – BAST) atrankos kriterijus „Gemeliškio kaimo apylinkės“ (LTUKM0011) (toliau – Teritorija). Planas parengtas vadovaujantis Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. D1-180 „Dėl Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

2. Teritorijos plotas, kuriam parengtas Planas, yra 113,78 ha. Dalis Teritorijos patenka į Gemeliškio valstybinį botaninį-zoologinį draustinį, skirtą išsaugoti Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos rūšį auksuotąją šaškytę (*Euphydryas aurinia*). Draustinis ir Vietovė priskirti Aukštaitijos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – Direkcija) priežiūrai.

3. Vietovei parengti apsaugos tikslai, siekiant išsaugoti EB svarbos natūralių buveinių tipus bei EB svarbos rūšis, įrašytas į 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos II priedą. Apsaugos tiksluose įvardintos vertybės (įskaitant jų būklės vertinimą ir apsaugos tikslą) bei kitos gamtos vertybės, įtrauktos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašą ir pažymėtos Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Informacija apie saugomas gamtos vertybes.

.Eil. Nr.	Vertybė	Apsaugos statusas	Vertybės būklė	Apsaugos tikslas	Specifinės kriterijų vertės teritorijoje
1	9010, *Vakarų taiga	BD I	Gera – 1,3 ha Potenciali buveinė – 2,2 ha	Bendras buveinės „9010, *Vakarų taiga“ apsaugos tikslo plotas yra 3,5 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 1,3 ha plote ir pasiekti susiformavimą ne mažesniame kaip 2,2 ha plote.	Buveinę reprezentuoja 9010b potipis. Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės, kai kurioms jų taikant šias specifikacijas: 9010b.6. negyvos medienos kiekis yra $\geq 25 \text{ m}^3/\text{ha}$; 9010.10. svetimžemių rūšių augalų projekcinis padengimas yra < 1 .
2	9080, *Pelkėti lapuočių miškai	BD I	Gera – 1,8 ha	Bendras buveinės „9080, *Pelkėti lapuočių miškai“ apsaugos tikslo plotas yra 1,8 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės, kai kurioms jų taikant šias specifikacijas: 9080.6. svetimžemių rūšių augalų projekcinis padengimas yra < 1 .

3	91D0, *Pelkiniai miškai	BD I	Gera –2,7 ha Bloga – 54,2 ha Patenkinama – 40 ha Potenciali buveinė – 2,7 ha	Bendras buveinės „91D0, *Pelkiniai miškai“ apsaugos tikslas plotas yra 59,1 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 2,7 ha plote, atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 54,1 ha plote ir pasiekti susiformavimą ne mažesniame kaip 2,7 ha plote.	Teritorijoje vyrauja 91D0a potipio buveinės, aptinkamos ir 91D0b potipiui priskirtos buveinės. Beveik visoje teritorijoje yra medžių su seniai buvusio gaisro pažaidomis. Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
4	Auksuotoji šaškytė (<i>Euphydryas aurinia</i>)	BD II, SRS	Bloga – 0,16 ha	Bendras auksuotajai šaškytei tinkamų buveinių apsaugos tikslas plotas yra 0,16 ha, kuriame reikia atkurti buveinių gerą būklę ir siekti auksuotosios šaškytės populiacijos atsikūrimo.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės, kai kurioms jų taikant šias specifikacijas: 1065.1 auksuotosios šaškytės sutinkamos; 1065.3. Gera buveinės būklė atkurta 0,16 ha plote; 1065.5. atkurtame plote atsirado pievinės miegalės (<i>Succisa pratensis</i>) augalų; 1065.7 sumedėjusios augalijos padengimas atkurtame plote <5%.
5	Šarvuotoji skėtė (<i>Leucorrhinia pectoralis</i>)	BD II, SRS	Bloga – 0,16 ha	Bendras šarvuotosios skėtės apsaugos tikslas plotas yra 0,16 ha, kuriame reikia atkurti gerą šarvuotosios skėtės buveinių būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės, kai kurioms jų taikant šias specifikacijas: 1042.8 vandens lygio svyravimai nereikšmingi.
6	Tamsioji šaškytė (<i>Melitaea diamina</i>)	SRS	Stebėta vienoje vietoje 2007 m. Nėra duomenų apie populiacijos būklę.		
7	Juodmargis pelkinukas (<i>Macaria carbonaria</i>)	SRS	Stebėtas 5 skirtingose vietose 1999 m. Nėra duomenų		

			apie populiacijos būklę.		
--	--	--	--------------------------	--	--

Sutrumpinimai: BD – 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, I, II priedai

SRS - Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašas (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.219902/asr>);

GAB – Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių geros apsaugos būklės kriterijai.

Pastaba: paryškinti vertybių pavadinimai, nurodyti apsaugos tiksluose.

4. Teritorijoje nėra privačios nuosavybės teise valdomų žemės sklypų. Miškai Draustinio teritorijoje priskirti IIA miškų grupei. Už Draustinio ribų miškai priskirti IVA grupei. Valstybinius miškus valdo valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – VĮ VMU) Ukmergės regioninis padalinys. Tvarkymo plotai Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 3 (bendras plotas – 1,59 ha) yra valstybinėje žemėje, kurios patikėtinis pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatas yra Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT).

2 lentelė. Žemėnaudos pasiskirstymas

Žemėnauda	Plotas, ha
Daigynas	0,31
Dirbama žemė	0,02
Ganyklos arba pievos	1,19
Gruntkeliai	0,03
Keliai su danga be kieto pagrindo	0,19
Medžių, krūmų želdiniai	5,63
Miškas	0,49
Miško aikštė	0,99
Miško želdiniai	5,17
Pelkės	0,75
Savaiminis medynas	98,82
Upeliai, kanalai, drenažo grioviai	0,062
Kitos	0,13
VISO, ha	113,78

5. Pagrindinės grėsmės teritorijos vertybėms – atvirų erdvių užaugimas sumedėjusia augalija. Dalis Teritorijos nepatenka į Draustinį, tačiau saugomų vertybių apsaugą užtikrina VĮ VMU ir Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2024-01-08/2024-01-12 sudaryta apsaugos sutartis Nr. 77-ST-4 / Nr. F4-7.

II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS

6. Plano tikslas – atkurti palankią EB svarbos natūralios buveinės 91D0, *Pelkiniai miškai apsaugos būklę: (ne mažesniame nei 54,1 ha plote) ir pasiekti buveinės 91D0, Pelkiniai miškai susiformavimą (ne mažesniame kaip 2,7 ha plote), taip pat atkurti palankią EB svarbos rūšių šarvuotosios skėtės (ne mažesniame kaip 0,16 ha plote) ir auksuotosios šaškytės (ne

mažesniame kaip 0,16 ha plote) populiacijas, atkurti pievų buveinę sudarant palankias sąlygas kitoms teritorijoje saugomoms vertybėms.

3 lentelė. Priemonių įgyvendinimo planas

Plano uždavinys	Gamtotvarkos priemonė	Atsakinga institucija	Gamtotvarkos priemonės įvykdymo terminas arba periodiškumas
1. Užtikrinti hidrologinio režimo stabilumą	1.1. parengti hidrologinio režimo atstatymo projektą	Direkcija, VĮ VMU	I metai
	1.2. įgyvendinti hidrologinio režimo atstatymo projektą	Direkcija, VĮ VMU	I–II metai
2. Sudaryti sąlygas atsikurti ir formuotis buveinei 91D0, *Pelkiniai miškai	2.1. kirsti beržus ir intensyviai augančias pušis, pašalinti nukirstą biomasę iš Teritorijos	Direkcija, VĮ VMU	II metai
	2.2. kirsti beržų atžalas, kirsti ir/ar rauti pušeles, pašalinti biomasę iš Teritorijos	VĮ VMU, Direkcija	III, IV metai, vėliau pagal poreikį bet ne rečiau nei kas antri metai
3. Užtikrinti auksuotosios šaškytės buveinės atkūrimą bei palankios būklės užtikrinimą	3.1. kirsti sumedėjusią augaliją, pašalinti biomasę iš teritorijos	Direkcija	II
	3.2. Frezuoti visą tvarkymo plotą, įskaitant kelmus	Direkcija	II
	3.3. šienauti	Direkcija	I–V metai, 2–3 kartai per metus
4. Užtikrinti šarvuotosios skėtės buveinių atkūrimą ir palankios būklės užtikrinimą	4.1. kirsti sumedėjusią augaliją ir pašalinti biomasę iš Teritorijos	Direkcija, VĮ VMU	II
	4.2. kirsti ataugančias atžalas, pašalinti biomasę iš Teritorijos	VĮ VMU, Direkcija	III–IV, vėliau pagal poreikį
5. Užtikrinti pievų buveinės atkūrimą	5.1. kirsti sumedėjusią augaliją, pašalinti biomasę iš Teritorijos	Direkcija, VĮ VMU	II

	5.2. šienauti (įskaitant atžalų pjovimą)	Direkcija	Kasmet, 2-3 kartai I-V metais
--	--	-----------	-------------------------------

7. Informacija apie priemonių įgyvendinimą.

1 uždavinys, 1.1., 1.2. priemonės. Hidrologinio režimo atstatymo projekte vertinama visa Teritorija. Hidrologinio režimo atstatymas turės teigiamos įtakos pirmiausia buveinei 91D0, *Pelkiniai miškai, taip pat kitoms buveinėms. Aukštesnis vandens lygis pristabdys durpių mineralizaciją. Svarbu palaikyti gruntinio vandens lygį kiek galima arčiau durpės paviršiaus, taip užtikrinant teigiamą poveikį EB svarbos buveinių būklei. Pirmiausia parengiamas ir įvertinamas hidrologinio režimo atstatymo projektas, o sekančiais metais atliekami kirtimai kartu su hidrologinio režimo atstatymo projekto įgyvendinimu. Įvertinama, ar kertami medžiai gali būti panaudojami patvankų statybai.

2 uždavinys, 2.1., 2.2. priemonės, 4–10 tvarkymo plotai. Buveinėje 91D0, *Pelkiniai miškai beržai didina vandens išgarinimą iš buveinių, todėl juos būtina pašalinti. Kirsti visus beržus, kuo žemiau, prie pat durpių klodo paviršiaus. Vėliau kirsti atžalas, geriausia bent 2–3 metus iš eilės, vėliau – pagal poreikį ir išvežti biomasę iš teritorijos. Beržų kelmus papildomai perpjauti ar kitaip kuo labiau pažeisti (siekiant kuo mažesnio atžėlimo). Taip pat pirmiausia būtina kirsti greitai augančias pušis, kurios taip pat skatina didesnę drėgmės garinimą. Paliekamos pelkinės formos pušys ir medžiai su mikrobuveinėmis. Medžiai kertami iki 0,3 skalsumo. Tinkamiausios sąlygos darbams atlikti būtų esant įšalui, tačiau dažnai jis nesusiformuoja. Todėl siūloma atlikti darbus su specialia technika ar rankiniu būdu liepos 16 – kovo 1 d. laikotarpiu, siekiant kuo mažesnio poveikio buveinėms. Paankstinus darbų pradžią medžiai bus nukirsti arčiau žemės nei esant sniego dangai. Be to, darbus atliekant esant žemiausiam vandens lygiui (liepos–rugpjūčio mėnesiais), mažiau pažeidžiamas durpių klodas, o nuo liepos vidurio jau nebėra grėsmės pakenkti pelkėse perintiems paukščiams.

3 uždavinys, 3.1–3.3. priemonės, 1 tvarkymo plotas. Teritorijos plotas, išskirtas auksuotajai šaškytei, yra apaugęs karklais ir kita sumedėjusia augalija, atviro ploto likę per mažai, todėl būklė bloga ir būtina kuo greičiau imtis atkūrimo priemonių. Kirsti sumedėjusią augaliją ir pašalinti iš Teritorijos, frezuoti kelmus, visą plotą, siekiant kuo mažesnio atžalų atžėlimo. Pjauti žolę kasmet, kartu su ataugusiomis atžalomis ir fitomasę pašalinti iš Teritorijos. Stebėti pievinės miegalės populiacijos atsikūrimą ir atlikti veiksmus pagal situaciją: 1) jei pievinės miegalės populiacija atsikuria – atliekant ir auksuotosios šaškytės stebėseną, šienavimą tęsti fragmentiškai (kasmet nušienaujama vis kita 1/3 ploto dalis, taigi visas plotas nušienaujamas per 3 metus), 2) jei pievinės miegalės populiacija neatsikuria ar augalai pasiskirto netolygiai – šienauti visą plotą pievos buveinei tinkamu laiku. Direkcijos specialistas įvertina tvarkymo plotą ir parenka šienavimo vietas kiekvienais metais pagal pievinės miegalės augavietes. Neatsikūrus pievinės miegalės populiacijai, organizuojamas šio augalo įsodinimas ir/ar atsėjimas. Atsikūrus pievų buveinei su pievinės miegalės augalais, kaip alternatyva gali būti organizuojamas ekstensyvus ganymas.

4 uždavinys, 4.1.–4.2. priemonės, 2 tvarkymo plotas. Šarvuotajai skėtei svarbus esamas vandens telkinys, pelkėtos jo pakrantės. Svarbu, kad vandens telkinys nebūtų užpavėsintas. Kirsti sumedėjusią augaliją, šalinti biomasę iš Teritorijos, kad kuo mažiau dengtų vandens ploto, taip pat reguliuoti sumedėjusios augalijos padengimą ir šalia esančiose pelkėtose vietose. Atžalas kirsti bent 2–3 metus, vėliau pagal poreikį.

5 uždavinys, 5.1.–5.3. priemonės, 3 tvarkymo plotas. Pievų buveinė, kurioje nėra kartografuotų EB svarbos buveinių ar rūšių, tačiau aptikta tamsioji šaškytė. Pievų buveinė yra blogos būklės ir kaip atviro tipo buveinė svarbi Draustiniui. Todėl svarbu iškirsti visą

sumedėjusią augaliją. Šienauti 2–3 kartus per metus arba intensyviai ganyti pirmuosius 5 metus. Šienaujant kartu pašalinamos ir atžalos, todėl priemonė atžalų šalinimui neplanuojama. Vėliau, pasiekus pievos gerą būklę, ganyti ekstensyviai arba šienauti (užtikrinant pasiektą gerą pievos buveinės būklę). Vertinti pievų buveinės atsikūrimą ir pastebėjus pievinės miegalės augalus (auksuotosios šaškytės mitybinį augalą), šienavimą tęsti atsižvelgus į 4 uždavinio priemones.

Buveinėje 9010, *Vakarų taiga nesiūloma aktyvių tvarkymo priemonių. Svarbiausia nevykdyti miško kirtimų, išskyrus specialiuosius kirtimus, siekiant sukurti įvairiamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną, nešalinti negyvos medienos. Sanitariniai kirtimai gali būti vykdomi, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė.

4 lentelė. Informacija apie tvarkymo plotus

Tvarkymo ploto Nr.	Tvarkytinas plotas, ha	EB svarbos natūralios buveinės kodas, jos užimamas plotas (pažymint, kurioms buveinėms nustatyti apsaugos tikslai)	Saugomos rūšys, rūšies buveinės užimamas plotas ar individų skaičius (pažymint, kurios rūšys yra EB svarbos ir kurioms nustatyti apsaugos tikslai)	Žemės nuosavybės forma (valstybinė ar privati), valstybinės žemės valdytojai (jei valdytojas VĮ VMU - įrašomas ir regioninis padalinys)	Žemės naudmenos, jų užimami plotai, ha	Miškų kvartalų ir sklypų Nr., miško grupė	Gamtinės sąlygos ir kitos tvarkymui svarbios aplinkybės
1	0,19		Auksuotoji šaškytė 0,17 ha	Valstybinė, NŽT*	Medžių, krūmų želdiniai (0,17 ha); Miškas (0,02 ha)		Privažiavimas geras, plote sausa, vietomis drėgna
2	0,16		Šarvuotoji skėtė 0,16 ha	Valstybinė NŽT*	Savaiminis medynas (0,15 ha)	206 (2)	Šlapia ar drėgna.
3	1,24		Tamsioji šaškytė	Valstybinė NŽT*	Medžių, krūmų	206 (9n)	Sausa, drėgna arčiau šarvuotosios

					želdiniai (0,24 ha); Miškas (0,002 ha) Ganyklos arba pievos (1 ha)		skėtės buveinės
4	7,15	91D0 (7,15)		Valstybinė, VĮ VMU Ukmergės regioninis padalinys	Savaiminis medynas (7,15 ha)	203 (24), 209 (2,8)	Sausa
5	6,57	91D0 (6,57)		Valstybinė, VĮ VMU Ukmergės regioninis padalinys	Savaiminis medynas (6,57 ha)	209 (12,14,20,31), 210 (10,18)	Sausa
6	35,42	91D0 (35,42)		Valstybinė, VĮ VMU Ukmergės regioninis padalinys	Savaiminis medynas (35,42 ha)	209 (14,15,2,31,8), 210 (18,3,4,5,9), 211 (1)	Sausa, vietomis drėgna
7	1,31	91D0 (1,31)		Valstybinė, VĮ VMU Ukmergės	Savaiminis medynas (1,31 ha)	211 (1,8)	Sausa

				regioninis padalinys			
8	2,75	91D0 (2,75)		Valstybinė, VĮ VMU Ukmergės regioninis padalinys	Savaiminis medynas (2,75 ha)	210 (13,14,17,9)	Sausa
9	1,92	91D0 (1,92)		Valstybinė, VĮ VMU Ukmergės regioninis padalinys	Savaiminis medynas (1,92 ha)	210 (14,17,9), 217 (2,3)	Sausa
10	1,8	91D0 (1,8)		Valstybinė, VĮ VMU Ukmergės regioninis padalinys	Savaiminis medynas (1,8 ha)	209 (12,30)	Sausa

Pastaba: paryškinti EB svarbos buveinių kodai, EB svarbos rūšys nurodyti Apsaugos tiksluose.

Miško grupės, kita miškotvarkos informacija pateikiama III skyriuje.

**Tvarkymo plotai patikėjimo teise valdomi NŽT.*

III. INFORMACIJA APIE PRIEMONES VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE

8. Plane išskirtuose tvarkymo plotuose, kurie patenka į valstybinės reikšmės miškus, projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai bei kitos palaikomosios priemonės. Vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“, biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai skirti reguliuoti miškuose augančių uogienojų ir vaistinių augalų apšvietimo sąlygas, saugomų rūšių ir (arba) Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių gerai apsaugos būklei išsaugoti, atkurti, sudaryti sąlygas buveinės suformavimui, gerinti medžiojamųjų gyvūnų mitybos sąlygas, reguliuoti vandens telkinių pakrančių apaugimą, saugoti pelkes, smėlynus ir kitus plotus nuo apaugimo sumedėjusia augalija ir kitoms gamtotvarkos priemonėms, numatytoms vidinės miškotvarkos projektų sudedamosiomis dalimis priskirtuose gamtotvarkos planuose, tikslinėse programose, veiksmų planuose, saugomų rūšių apsaugos ir veiksmų planuose, invazinių rūšių gausos reguliavimo veiksmų planuose ar medžioklėtvarkos projektuose, invazinių rūšių gausai reguliuoti. Buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“, prieduose nurodytų gamtinių buveinių ribose, kuriose numatyta atkurti gerą buveinės būklę ar pasiekti buveinės susiformavimą, biologinės įvairovės palaikymo kirtimai projektuojami vidinės miškotvarkos projektuose ir kai jie nenumatyti gamtotvarkos planuose, tikslinėse programose, veiksmų planuose, saugomų rūšių apsaugos ir veiksmų planuose, invazinių rūšių gausos reguliavimo veiksmų planuose pagal šiuo įsakymu buveinėms patvirtintus geros apsaugos būklės kriterijus.

Vadovaujantis Aprašo 20 punkto reikalavimais, šis Planas viešinamas ir papildomai derinamas, tvirtinamas ir skelbiamas vadovaujantis Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“.

Šio Plano sprendiniai yra VĮ VMU patikėjimo teise valdomų Ukmergės regioninio padalinio administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projekto, patvirtinto Valstybinių miškų tarnybos direktoriaus 2020 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. 11-20-V, sudedamoji dalis.

Bendras biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimais apimamas plotas – 56,93 ha, išskertamas tūris – apie 3057 m³. Kirtimai numatyti tvarkymo plotuose Nr. 4 (7,15 ha), Nr. 5 (6,58 ha), Nr. 6 (35,42 ha), Nr. 7 (1,31 ha), Nr. 8 (2,75 ha), Nr. 9 (1,92 ha), Nr. 10 (1,80 ha). Detalus kirtimų įgyvendinimo eigos aprašymas pateikiamas skyrelyje „*Informacija apie priemonių įgyvendinimą*“. Sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 5 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija VĮ VMU Ukmergės regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama grafinėje dalyje.

Priskiriant Plane numatytas priemones vidinės miškotvarkos projekto sudedamajai daliai, patvirtintos kirtimų normos nebus keičiamos.

5 lentelė. Projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai ir kitos tvarkymo priemonės valstybinės reikšmės miškuose

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skł.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
Šešuolių girininkija											
4	203	24	10P	Pan	IVA	5,2	5,20	105	65	364	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (2.1 kirsti beržus ir intensyviai augančias pušis, pašalinti biomasę iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (2.2. kirsti beržų atžalas, kirsti ir/ar rauti pušeles, pašalinti biomasę iš Teritorijos)
	209	2	10P	Pa	IVA	2,1	1,87	138	65	172	
	209	8	10P	Pa	IVA	6,7	0,08	75	65	4	
Iš viso:							7,15			540	
5	209	14	10P	Pa	IVA	2,6	1,43	137	65	122	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (2.1 kirsti beržus ir intensyviai augančias pušis, pašalinti biomasę iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (2.2. kirsti beržų atžalas, kirsti ir/ar rauti pušeles, pašalinti biomasę iš Teritorijos)
	209	20	10P	Pb	IVA	3,2	1,19	249	65	198	
	209	31	10P	Pa	IVA	4,3	3,74	137	65	320	
	210	10	10P	Pa	IVA	0,7	0,10	147	65	9	
	210	18	10P	Pa	IVA	3,8	0,12	38	50	2	
Iš viso:							6,58			651	
6	209	2	10P	Pa	IVA	2,1	0,08	138	65	7	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (2.1 kirsti beržus ir intensyviai augančias pušis, pašalinti biomasę iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (2.2. kirsti beržų atžalas, kirsti ir/ar rauti pušeles, pašalinti biomasę iš Teritorijos)
	209	8	10P	Pa	IVA	6,7	6,55	75	65	307	
	209	14	10P	Pa	IVA	2,6	1,12	137	65	96	
	209	15	10P	Pa	IVA	4,8	4,74	41	65	121	
	209	31	10P	Pa	IVA	4,3	0,55	137	65	47	
	210	3	10P	Pa	IVA	2,4	0,21	95	65	13	
	210	4	10P	Pa	IVA	0,8	0,82	148	70	85	
	210	5	Ia: 6P 4E IIa: 10E	Ncs	IVA	0,4	0,02	384	65	5	
	210	9	10P	Pa	IVA	14,9	14,71	38	50	279	
	210	18	10P	Pa	IVA	3,8	3,69	38	50	70	
	211	1	10P	Pa	IVA	4,0	2,93	117	65	214	

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skł.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
Iš viso:								35,42		1244	
7	211	1	10P	Pa	IVA	4,0	1,08	117	65	79	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (2.1 kirsti beržus ir intensyviai augančias pušis, pašalinti biomasę iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (2.2. kirsti beržų atžalas, kirsti ir/ar rauti pušeles, pašalinti biomasę iš Teritorijos)
	211	8	Ia: 10P IIa: 10E	Pbn	IVA	0,6	0,23	268	65	39	
Iš viso:								1,31		118	
8	210	9	10P	Pa	IVA	14,9	0,31	38	50	6	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (2.1 kirsti beržus ir intensyviai augančias pušis, pašalinti biomasę iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (2.2. kirsti beržų atžalas, kirsti ir/ar rauti pušeles, pašalinti biomasę iš Teritorijos)
	210	13	Ia: 8B 2D+P IIa: 10E	Lbl	IVA	0,5	0,02	253	50	3	
	210	14	6B 4P	Pa	IVA	2,6	2,41	27	50	33	
	210	17	8P 2E+B	Pbn	IVA	0,2	0,01	168	55	1	
Iš viso:								2,75		43	
9	210	9	10P	Pa	IVA	14,9	0,04	38	50	1	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (2.1 kirsti beržus ir intensyviai augančias pušis, pašalinti biomasę iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (2.2. kirsti beržų atžalas, kirsti ir/ar rauti pušeles, pašalinti biomasę iš Teritorijos)
	210	14	6B 4P	Pa	IVA	2,6	0,10	27	50	1	
	210	17	8P 2E+B	Pbn	IVA	0,2	0,27	168	55	26	
	217	2	10P	Pa	IVA	0,7	0,74	147	55	62	
	217	3	10P	Pb	IVA	0,8	0,77	189	65	91	
Iš viso:								1,92		181	
10	209	12	10P	Pb	IVA	1,5	1,13	249	65	176	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (2.1 kirsti beržus ir intensyviai augančias pušis, pašalinti biomasę iš Teritorijos) Palaikomosios gamtotvarkos priemonės (2.2. kirsti beržų atžalas, kirsti ir/ar rauti pušeles, pašalinti biomasę iš Teritorijos)
	209	30	10P	Pb	IVA	0,7	0,67	249	65	104	
Iš viso:								1,80		280	

Tvarkymo plotas								Tūris 1 ha, m ³	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m ³	Priemonės pavadinimas (aprašymas)
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
VISO:							56,93			3057	
<i>Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 56,93 ha; bendras iškertamas tūris – iki 3057 m³; Bendras plotas, kuriame projektuojamos kitos tvarkymo priemonės: palaikomosios gamtotvarkos priemonės – 56,93 ha.</i>											

**Tvarkymo plotų dydžiai miško sklypuose apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

IV. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI ŠUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI

9. Plano priemonių įgyvendinimą Teritorijoje koordinuoja Direkcija. Ji atsakinga už Teritorijoje nustatytų EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Planuojama, kad pirminiai darbai (su atžalų kirtimu trečiais ir/ar ketvirtais metais), įskaitant pasiruošimą hidrologinio režimo atstatymui ir, esant poreikiui, jo įgyvendinimui, bus finansuojami Europos Sąjungos fondų lėšomis. Po šių priemonių įgyvendinimo, svarbu užtikrinti pasiektų rezultatų tęstinumą, todėl priemonės vykdys (ar organizuos vykdymą) VĮ VMU kartu su Direkcija. Priemonės galima įgyvendinti ir talkų metu. Kiti finansavimo šaltiniai priemonių įgyvendinimui yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, Aplinkos apsaugos rėmimo programos, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka gautos kitos lėšos.

6 lentelė. Priemonių įgyvendinimo apimtys ir terminai

Gamtot varkos priemo nės Nr.	Atsakinga institucija	Tvarkym o ploto Nr.	Darbų apimtys, ha, vnt.	Įgyvendinimo metai, preliminarus lėšų poreikis, Eur.				
				I	II	III	IV	V
1.1.	Direkcija, VĮ VMU	Visa teritorija	113,78	10 000				
1.2.	Direkcija, VĮ VMU	Visa teritorija	113,78		50 000			
2.1.	Direkcija, VĮ VMU	4-10	56,92		56000			
2.2.	VĮ VMU, Direkcija	4-10	Apie 20 ha iš 56,92 ha			20000	20000	
3.1.	Direkcija	1	0,19		500			
3.2.	Direkcija, VĮ VMU	1	0,19		300	300	300	300
3.3.	Direkcija	1	0,19		1000			
4.1.	Direkcija, VĮ VMU	2	0,16		400			
4.2.	VĮ VMU, Direkcija	2	0,16			200	200	
5.1.	Direkcija, VĮ VMU	3	1,24		1000			
5.2.	VĮ VMU, Direkcija	3	Apie 0,5 ha iš 1,24			500	500	
5.3.	Direkcija	3	1,24		800	800	800	800

V. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA

10. Už Plano įgyvendinimo stebėseną, peržiūrą ir tikslinimą atsako Direkcija, kuri vertina EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių būklę, plano ir jo priemonių efektyvumą. Direkcija įveda informaciją apie įgyvendintas gamtotvarkos priemones į duomenų bazę Biomon (<http://www.biomon.lt/gamtotvarka>) ne vėliau kaip per 15 darbo dienų.

Planas turi būti peržiūrimas ne vėliau kaip po penkerių metų nuo jo patvirtinimo ir parengiant peržiūros ataskaitą pagal Apraše pateiktas rekomendacijas. Planas gali būti peržiūrimas ar tikslinimas ir dažniau nei kas penkerius metus, jeigu atsiranda naujų aplinkybių, kurios nevertintos plano rengimo metu, pradeda blogėti EB svarbos natūralių buveinių būklė, mažėja saugomų rūšių populiacijos arba randama efektyvesnių būdų užtikrinti palankią jų apsaugos būklę.

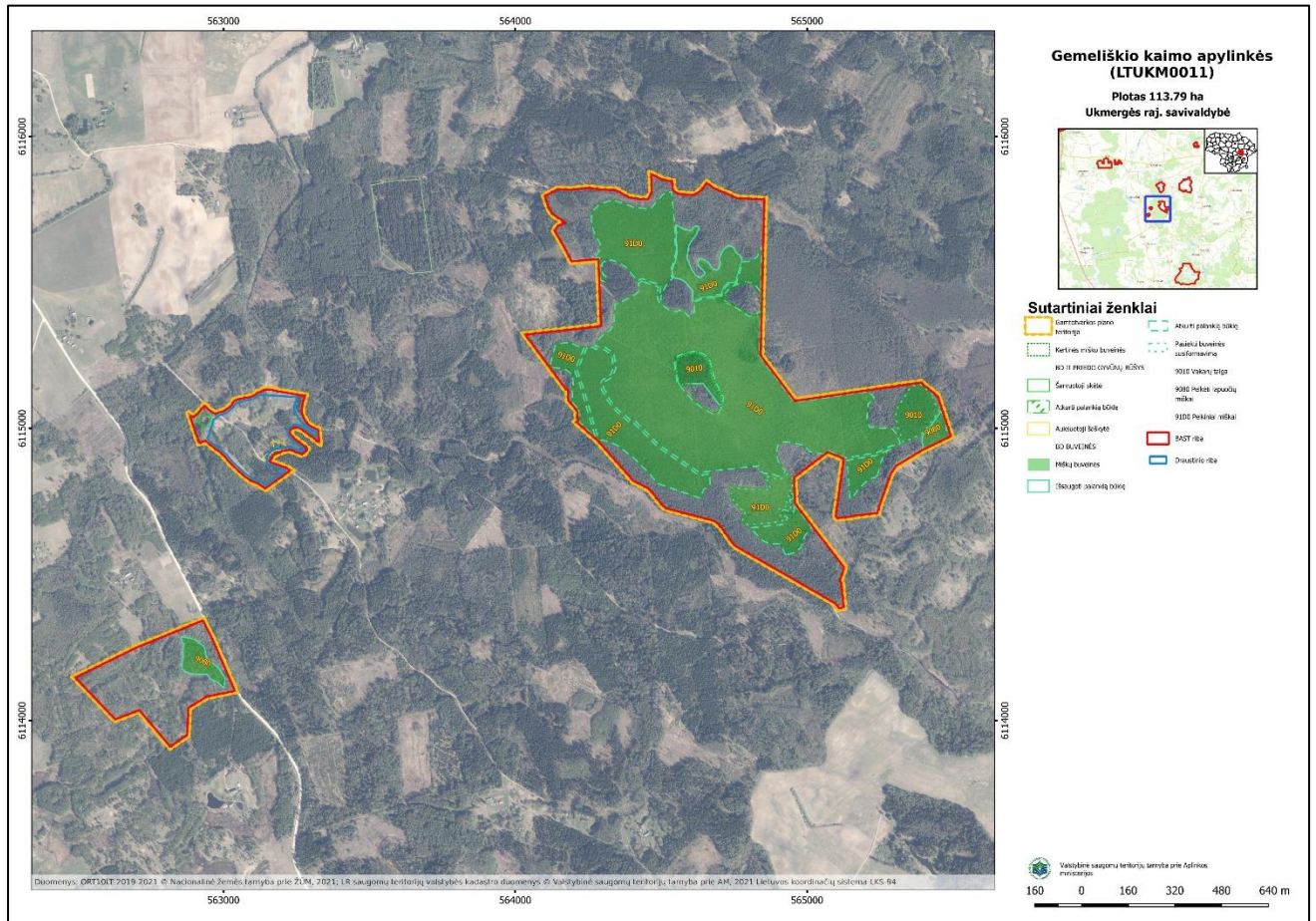
Įgyvendinant Plane numatytas priemones, stebimas jų poveikis saugomų gamtos vertybių būklei pagal Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių geros apsaugos būklės kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ (toliau – Kriterijai). Pagal galimybes ši stebėseną derinama su Direkcijos vykdoma gamtos vertybių stebėseną, valstybinių draustinių vertinimu. Taip pat pagal šiuos Kriterijus stebimos geros būklės buveinės, kurioms gamtotvarkos priemonės nebuvo taikomos, tačiau būtina užtikrinti gerą būklę.

VI. PRIEDAI

11. Tvarkymo plotų žemėlapis, kita grafinė dalis pateikiami 1–4 prieduose. Taip pat su žemėlapiais, Planu galima susipažinti Biologinės įvairovės informacinėje sistemoje (BIIS), gamtotvarkos modulyje https://gamtotvarka.biip.lt/dokumentai/gamtotvarkos-planai/perziura/tvarkymo_teritorijos/e60546a4-18f6-42ec-9e1e-9826d010c924/

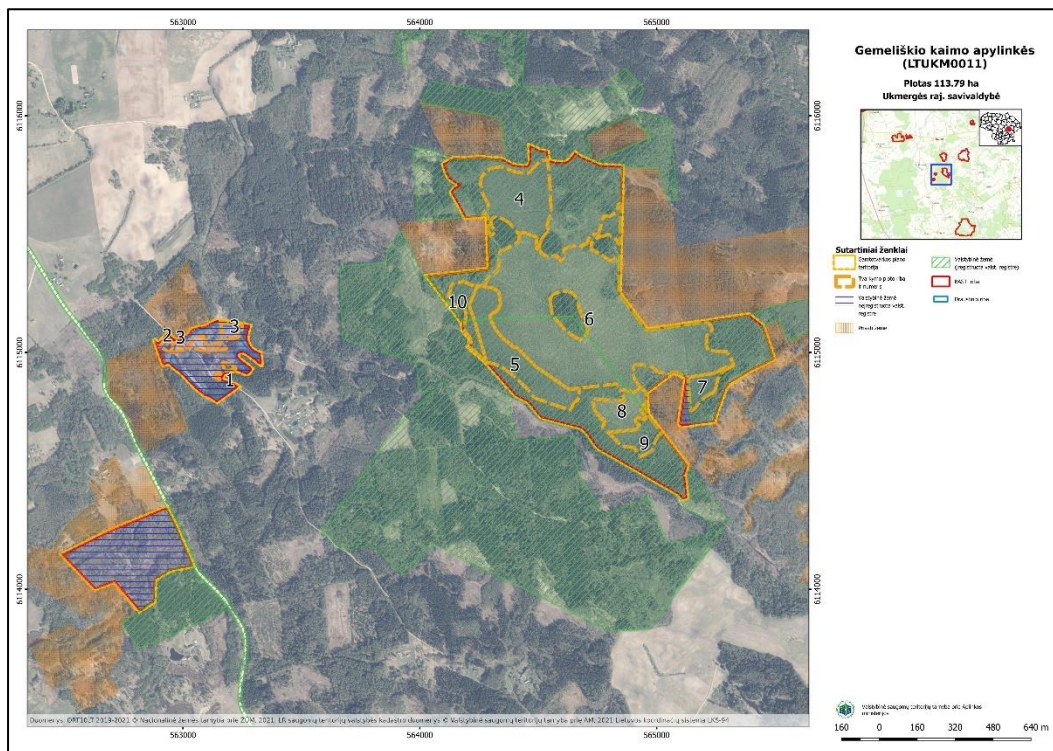
Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkančios vietovės „Gemeliškio kaimo apylinkės” (kodas LTUKM0011) gamtotvarkos plano 1 priedas

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkančios vietovės „Gemeliškio kaimo apylinkės” EB svarbos natūralių buveinių išsidėstymas

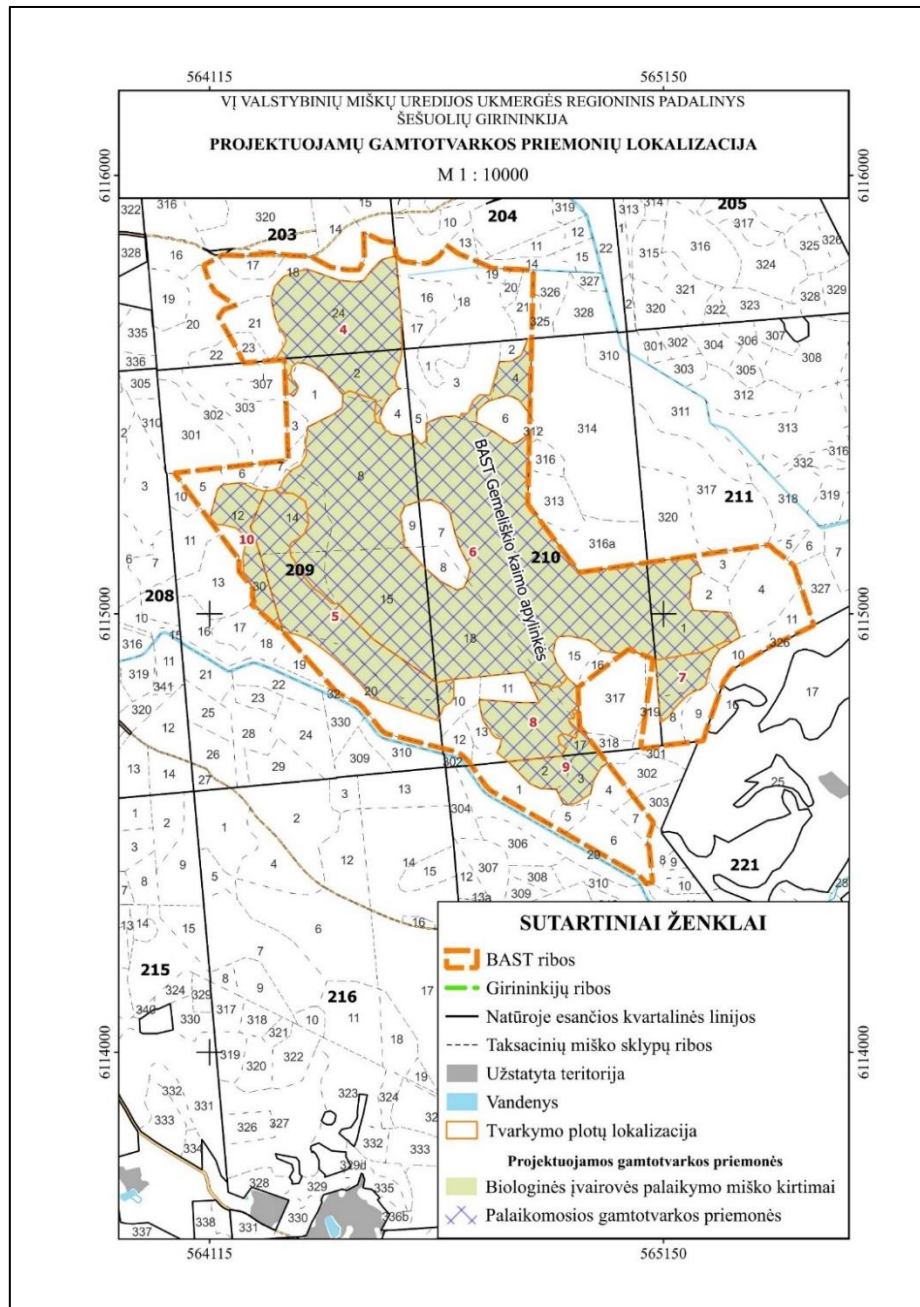
Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkančios vietovės „Gemeliškio kaimo apylinkės” (kodas LTUKM0011) gamtotvarkos plano 2 priedas

Tvarkymo plotai Gemeliškio kaimo apylinkėse

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkančios vietovės „Gemeliškio kaimo apylinkės” (kodas LTUKM0011) gamtotvarkos plano 3 priedas

Tvarkymo plotai VĮ VMU valdomuose valstybiniuose miškuose

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus atitinkančios vietovės „Gemeliškio kaimo apylinkės” (kodas LTUKM0011) gamtotvarkos plano 4 priedas

Žemės naudmenos BAST „Gemeliškio kaimo apylinkės”

